

JAARVERSLAG 2011

STICHTING TILBURGSE VOEDSELBANK

Inleiding

In het jaar 2011 is er veel gebeurd. Er is een grote inbreng geweest van sponsors en we ervaren dat er ook steeds meer begrip en waardering is voor ons werk bij diverse groepen in de stad. Dit is voor ons hartverwarmend. Uit de reacties van de vele bezoekers leiden we af dat er voor ons werk in Tilburg een groot draagvlak is.

We menen vast te mogen stellen dat er een groter platform bij de gemeente, de politiek en de inwoners van de stad is ontstaan, getuige de succesvolle Peerke Donderslezing en bezoek van tal van maatschappelijke organisaties. Bij de Peerke Donderslezing mochten wij driehonderd bezoekers begroeten. Zie foto's.

Foto's van Marloes Coppes.

Stichting Tilburgse Voedselbank, als rechtsopvolger van de Stichting Voedselhulp bestaat sinds 1 januari 2009. Wij vinden het belangrijk om terug te kijken en te bezien of de doelstellingen nog voldoen. Er is het afgelopen jaar hard gewerkt aan de professionalisering van de organisatie. Daarin hebben we ook een aantal stappen gezet. Het lijkt noodzakelijk om wat zaken anders op de rails te zetten en verder aan te passen.

Het welvarende Nederland kent schrijnende armoede. Gelukkig staan de Voedselbanken nu op de kaart om dit verschijnsel mede te lijf te gaan. Door krachtenbundeling is in 2009 een landelijke stichting opgezet en is een regionale stichting gevormd van de voedselbanken in Brabant en Zeeland. Hierdoor ontstaat er ook bij de sponsors een grotere bereidheid om mee te denken en mee te werken.

Wij zijn trots op wat tot nu toe is bereikt. Tegelijkertijd zien ook wij dat we het proces nog sterk kunnen verbeteren.

De Organisatie

De Tilburgse voedselbank is een zelfstandige stichting.

Onze filosofie hebben we als volgt verwoord in de statuten bij onze doelstellingen:

- a. het uitoefenen van voedselbankactiviteiten voor de regio Tilburg e.o.
- b. het daardoor tegengaan van verspilling van voedsel
- c. en daarmee de overheid aan te vullen in haar taak de armoede te bestrijden.

Met de gemeente Tilburg hebben we afgesproken dat we als particuliere organisatie mede uitvoering geven aan het armoedebeleid van de gemeente. Als voedselbank willen we zo klein zijn als het kan en zo groot als het moet. We verwachten echter niet dat we onszelf kunnen opheffen, omdat armoede van alle tijden is en sociale wetten niet kunnen voorkomen dat mensen om allerlei redenen echt in armoede terecht komen.

Personeel

Al het werk voor de Tilburgse Voedselbank en de ondersteuning voor voedselbanken in de regio wordt gedaan door vrijwilligers. Momenteel zijn dat er ongeveer 35. We zijn de vrijwilligers zeer erkentelijk voor hun inzet. Bij ons geldt: vrijwilliger zijn is vrijwillig, maar niet vrijblijvend.

In deze organisatie geeft Toon Erkelens tezamen met zijn kernteamleden leiding en uitvoering aan de dubbele taakstelling: het verkrijgen en distribueren van een uitgebalanceerd voedselpakket. We streven ernaar altijd voldoende te hebben van de schijf van vijf: brood, melk, aardappelen, groente en fruit. Mede dankzij de goede toeleveranciers slagen we hier meestal in.

Deze kernteamleden zijn van zeer grote betekenis voor de voedselbank en de continuïteit. Zonder hen zou de Tilburgse Voedselbank niet kunnen bestaan. De kernteamleden zijn meerdere dagen per week werkzaam voor de Tilburgse Voedselbank. Daarnaast zijn er elke vrijdag nog een vijftiental andere vrijwilligers die helpen bij de distributie. De Tilburgse Voedselbank maakt naast de vaste vrijwilligers ook regelmatig gebruik van stagiaires, die hier invulling geven aan hun maatschappelijke stage.

Peter Vermeulen verzorgt als vrijwilliger de externe contacten en pr en vertegenwoordigt Tilburg in het regiobestuur.

Deze foto is gemaakt bij gelegenheid van een paasactie.

De Tilburgse Voedselbank heeft een bestuur op afstand, dat condities wil scheppen voor een goede uitvoering en toeziet op een goede uitvoering. De samenstelling is als volgt:

Harry Kiwitz, voorzitter, algemene zaken

Hans Geers, penningmeester en vicevoorzitter

Chris Tuerlings, cliëntenbegeleiding

Marie-Anne Sebregts, secretaris

Regionaal distributiecentrum

In het voorjaar van 2009 vroeg de Stichting Brabants Zeeuwse Voedselbanken aan Tilburg om regionaal distributiecentrum te willen zijn. Bij de stichting zijn 27 voedselbanken aangesloten. We hebben hier 'ja' tegen gezegd. Door de week is het een komen en gaan van de aangesloten banken. We hebben thans gegevens beschikbaar over de hoeveelheid producten die we krijgen en ook worden gebracht. Onderlinge ruil tussen de banken is van groot belang om een goed pakket te kunnen samenstellen. Met het regiobestuur zijn afspraken gemaakt over redelijke kostenverdeling. Eind 2010 is een samenwerking begonnen met de Voedselbank Tilburg, de tweede voedselbank in de stad. Naar ons oordeel is het wenselijk dat er op termijn één voedselbank komt voor Tilburg, vanwege het belang van de klanten en de plaats in de keten. Hierover later meer.

Huisvesting

De centrale opslag en distributie gebeurt vanuit het pand aan de Beelaerts Van Bloklandstraat 13, 5042PM Tilburg. Ook het verdeelpunt voor de cliënten van Tilburg e.o. is op dit adres gevestigd. We huren dit bedrijfspand met kantoor en kantineruimte op basis van een jaarcontract. Met ingang van 1 november waren wij vanwege ruimtegebrek gedwongen onze bedrijfsruimte met 300 m2 uit te breiden.

Logistieke middelen

De Tilburgse Voedselbank beschikt over professionele koel- en vriesinstallaties. Voor het transport heeft zij de beschikking over een DAF-vrachtwagen (voor groot gemengd transport, inclusief koel/vriescombinatie), een Sprinter (twee à drie pallets klein gemengd transport, inclusief koel/vriescombinatie) en een Caddy. Deze voertuigen worden ook in de regio ingezet.

Doelstelling

De Stichting Tilburgse Voedselbank zet zich in voor huishoudens in Tilburg en omgeving, die om wat voor reden dan ook in financiële problemen zijn gekomen en daardoor geen voedsel meer kunnen kopen. Wij functioneren als een schakel tussen overschot en verborgen gebrek in onze maatschappij.

Voedsel dat niet meer verkocht wordt, maar wel voor consumptie geschikt is verstrekken wij gratis aan deze huishoudens in nood. Deze huishoudens worden naar ons verwezen door maatschappelijke instanties zoals Instituut Maatschappelijk Werk (IMW), De Twern, Bureau Schuldhulpverlening, Traverse, diverse bewindvoerders etc.

Met veel verve wordt continu gewerkt aan de verbetering van onder meer de logistiek, de benadering van de grootste toeleveranciers en de onderlinge samenwerking tussen de voedselbanken. Door deze rol kunnen we aan onze cliënten een voldoende groot en gevarieerd voedselpakket verstrekken.

De Stichting Tilburgse Voedselbank werkt volgens de richtlijnen van de Voedselbank Nederland, die is aangesloten bij de Europese federatie van voedselbanken.

Voedselbanken zijn in onze ogen een noodzakelijk goed.

Cliënten 2011

In het aantal cliënten zien we een stijgende lijn. We begonnen in 2011 met 298 cliënten. Aan het einde van het jaar hadden we 369 aanvragen per week. 135 Cliënten werden weer zelfredzaam. Het gebeurt ook dat cliënten terugkomen. Dit weer zelfredzaam worden vinden we erg belangrijk. Circa 15% van de cliënten komt per week voedsel niet ophalen. We willen in 2012 beter zicht krijgen op de reden hiervan.

We zijn een schakel in een keten. Maatschappelijke organisaties melden mensen bij ons aan. Wij zien erop toe dat terecht gebruik gemaakt wordt van de Tilburgse Voedselbank en dat onterecht gebruik voorkomen wordt. Een bekende spreuk van ons is: "Geen pakket zonder een traject." We zien erop toe dat er plannen bestaan die ook uitgevoerd worden om de afhankelijkheid van de voedselbank in tijd gemeten, zo klein mogelijk te krijgen.

Elke vrijdagmiddag is een medewerker van het IMW bij de voedselbank aanwezig en spreekt met cliënten.

Bij de toekenning van voedselpakketten gaan wij uit van het besteedbaar inkomen van een huishouden, nadat de vaste lasten betaald zijn. Op onze website zijn de criteria om in aanmerking te komen voor voedselhulp aangegeven (zie website). De normbedragen zijn met ingang van 1 januari 2012 aangepast: van € 175 netto te besteden inkomen voor voedsel per maand voor de eerste volwassene naar € 180, voor elke volgende volwassene wordt dit bedrag vermeerderd met € 60, voor een kind t/m 17 jaar met € 50 per kind.

Er werden drie soorten pakketten uitgedeeld :

- grote gezinnen (vijf personen of meer)
- kleine gezinnen (drie tot vier personen)
- een- of tweepersoons huishoudens

Eenzelfde indeling wordt gemaakt voor mensen die een halalpakket wensen.

Bij de foto: de laatste hand wordt gelegd aan het gereedmaken van de distributie van voedsel.

Samenwerking met gemeente en maatschappelijk werk

Op grond van de betekenis van de Stichting Tilburgse Voedselbank voor het armoedebeleid is het bestuur van mening dat een goede samenwerking met de gemeente en met de partners in de keten van groot belang is. Het optimaliseren van de keten is een onderwerp waaraan we veel aandacht besteden.

Wij willen een actieve rol spelen in de keten van armoedebestrijding. Het is ons doel om de zelfredzaamheid en weerbaarheid van de cliënten zo goed als dit kan te bevorderen, en de afhankelijkheid van de Tilburgse Voedselbank terug te dringen. Dit is de reden waarom wij samenwerken met het IMW, Platform Sociale Zekerheid, Bureau Schuldhulpverlening enzovoorts. Wij zijn blij met het gegeven dat een medewerker van IMW elke vrijdag aanwezig is en met onze cliënten spreekt.

Wij overleggen met maatschappelijke organisaties over de criteria die wij hanteren, die mede bepaald worden door de gezamenlijke organisatie van voedselbanken in Nederland.

Op grond van al deze overwegingen zijn wij van mening dat wij verantwoording dienen af te leggen over onze werkzaamheden.

Daar wij ons beschouwen als een private, zelfstandige organisatie, die mede uitvoering geeft aan het armoedebeleid in de gemeente Tilburg, zijn we tevens van mening dat een structurele subsidie van de gemeente aan de stichting noodzakelijk is voor onder meer de huur van het pand, voor de verzekeringen, en om het werk mogelijk te maken.

Leveranciers

De Tilburgse Voedselbank heeft zowel landelijk, regionaal als lokaal, contacten met voedselproducenten en distributeurs voor het beschikbaar stellen van

(overtollig) voedsel. De praktijk toont aan dat er nogal eens sprake is van overproductie. Naast een stagnerende afzet gebeurt het bijvoorbeeld dat goederen worden aangeboden met een beschadigde verpakking of omdat het product in een geheel nieuwe verpakking wordt gepresenteerd. Daarnaast kan het voorkomen dat de uiterste verkoopdatum krap is geworden, zodat de partij niet meer via reguliere kanalen kan worden afgezet. Door het beschikbaar stellen van overtollig voedsel aan de Tilburgse Voedselbank wordt voorkomen dat bedrijven dit storten c.q. vernietigen. Het voorkomen hiervan is overigens ook één van de belangrijkste doelstellingen van de voedselbankorganisatie. Door het aan de voedselbank te geven in plaats van het te vernietigen, besparen de bedrijven stortkosten, terwijl het milieu minder wordt belast. Bedrijven kunnen hierdoor invulling geven aan hun beleid inzake maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Goede relaties zijn ontstaan met lokale leveranciers voor het wekelijks beschikbaar stellen van brood, aardappelen, groenten en andere versproducten. Van onze kant wordt er voor gezorgd, dat de door de bedrijven geleverde producten op een verantwoorde wijze worden opgeslagen en gedistribueerd. Wij conformeren ons aan de richtlijnen van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit.

Door de verscheidenheid van de gratis geleverde producten van de vele grote en kleine leveranciers, kunnen wij wekelijks een zeer gevarieerd pakket aan levensmiddelen en aanverwante artikelen aanbieden.

Een optimale samenwerking met de voedselleveranciers is van wezenlijk belang voor het voortbestaan van de voedselbanken in zijn algemeenheid.

Alle leveranciers zijn wij natuurlijk zeer erkentelijk en dankbaar voor hun leveranties. Hun namen zullen wij vermelden op onze website, mits zij dat goedkeuren. Zie foto van de rondleiding voor de gasten van de Peerke Donderslezing.

Ook tussen de voedselbanken onderling vindt er een levendige ruilhandel van goederen plaats. Hierbij ligt de nadruk niet zozeer op de waarde, maar veel meer op de verscheidenheid van de producten.

Aan het eind van het jaar - rond kerstmis- zijn scholen en kerken actief met het inzamelen van levensmiddelen voor onze voedselbank. Ook vele particulieren brengen jaarlijks hun kerstpakket naar de voedselbank onder het motto: *Je kunt beter geven dan krijgen!*

Door een actieve marktbenadering verwachten wij voor de toekomst een uitbreiding van onze leveranciers en daardoor een uitbreiding van ons productenassortiment.

Het onderwerp voedselkwaliteit heeft onze grote aandacht. Dit blijkt onder meer uit de toelevering van grote leveranciers en contacten met de voedsel- en warenautoriteiten. Wij voldoen aan de eisen die gesteld worden aan de zogenaamde koude keten, wat onder meer een vereiste is van toeleveranciers.

Activiteiten 2011

Afgelopen jaar hebben we hard gewerkt aan een voldoende groot en gevarieerd pakket. Er zaten gemiddeld ruim 35 artikelen in het pakket, variërend van aardappelen, groenten en fruit, tot zuivel, vlees en brood. In kilo's uitgedrukt betekent dit dat we elke maand ongeveer 22.560 kg aan producten uitgeven aan onze cliënten in de regio Tilburg.

Daarnaast hebben we ook als regionaal distributiecentrum hard gewerkt om onze collegae-voedselbanken een gevarieerd pakket aan hun klanten te kunnen aanbieden. Hiertoe hebben we 1.600.000 kilo voedsel doen inkomen en uitgaan.

Een gedetailleerd overzicht van de beide voedselstromen, op productcategorie, is aanwezig. Op verzoek lichten we dit graag toe.

Naast de bovengenoemde vaste activiteit van de voedselbank waren er nog enkele nevenactiviteiten. Te denken valt aan:

- ontvangst van vertegenwoordigers van gemeente, religieuze organisaties, bedrijven, serviceclubs, politieke partijen, goede doelenstichtingen, scholen enzovoorts
- de Peerke Donderslezing
- de mogelijkheid die wij bieden om elkaar te kunnen ontmoeten
- de Sinterklaasmiddag
- de kerstpakkettenactie van meerdere scholen uit Tilburg
- een zangkoor voor Kerstmis dat kerstliederen zong op 24 december voor de cliënten en de vrijwilligers
- het kerstdiner voor cliënten
- het diner bij restaurant Etenstijd, als dank voor alle vrijwilligers, op uitnodiging van eigenaar Meurs
- gastheer zijn voor tal van personen op vrijdagmiddag. Vele organisaties en belangstellenden zijn het afgelopen jaar op bezoek geweest. Hiermee konden we ons werk bij veel mensen onder de aandacht brengen.

Financiën

Conform de doelstelling van de voedselbank wordt voedsel ingezameld dat door leveranciers gratis wordt aangeboden en waarvan de kwaliteit is gewaarborgd. Het voedsel wordt vervolgens ook gratis uitgedeeld aan de cliënten. De voedselbank genereert dus geen eigen inkomsten, terwijl er wel kosten worden gemaakt om ons werk te kunnen doen. Je kunt hierbij denken aan alle kosten voor huisvesting, het transport en de inventaris. Voor onze inkomsten zijn we afhankelijk van giften van particulieren, instellingen en bedrijven en van subsidies van de (gemeentelijke) overheid.

Ontvangen subsidies

Van de gemeente ontvingen we een subsidie van € 60.000. Hiermee konden wij voor een groot deel de huur van het pand en een klein gedeelte van de exploitatie dekken.

Ontvangen sponsoring en donaties

Wij zijn de voedseltoeleveranciers zeer erkentelijk. Hun namen staan op onze website (na goedkeuring hunnerzijds). De voedseltoeleveranciers zijn ondernemers en ondernemingen uit de gemeente Tilburg, regio Brabant-Zeeland en landelijk. We schatten dat de waarde van het voedsel dat we in 2010 kregen boven de een miljoen euro ligt.

Dan zijn er nog donaties. De betrokkenheid van tal van organisaties en mensen in de stad is de afgelopen jaren duidelijk gegroeid. Het is bijna ondoenlijk om al de initiatieven en acties hier te vermelden. Enkele opvallende projecten willen we wel noemen, zoals de geweldige prestaties van kinderen in de Kindervakantieweek in de Reeshof die voedsel ophaalden in de wijk, en de activiteiten van de projectgroep Schoenendoos van de PKN. Deze werkgroep maakt Sinterklaascadeaus voor de kinderen van onze cliënten.

Als Tilburgse Voedselbank kunnen we onaangenaam verrast worden door extra kosten zoals uitval van vrachtauto's, koelcellen en dergelijke. Deze instrumenten zijn absoluut nodig om onze voedselbank draaiende te houden. We besteden dan ook veel aandacht aan de contacten met mogelijke sponsors.

2010 hebben we kunnen afsluiten met een iets meer dan begroot resultaat.

Financieel jaarverslag Stichting Tilburgse Voedselbank 2011

Onze uitgaven bedroegen in 2011 € 125.000. Belangrijkste kostenposten waren: huisvesting (46.899), transport (43.676), exploitatie en algemene kosten (29.675).

Onze inkomsten werden verkregen door een subsidie van de gemeente Tilburg (€ 60.000), donaties van particulieren, stichtingen en nationale voedselbank.

Slotwoord

De voedselbank kan alleen bestaan dankzij de belangeloze inzet van onze vrijwilligers en de materiële steun.

Daarvoor willen wij, ook uit naam van onze cliënten, graag diegenen danken die hun betrokkenheid, hun hart hebben getoond voor de stad. Wij denken dan aan:

- onze vrijwilligers en met name de kernteamleden
- de gemeente Tilburg
- onze toeleveranciers van voedsel

- onze sponsors en donateurs
- onze partners in de maatschappelijke keten.

Het bestuur wil op de eerste plaats de vele vrijwilligers en met name de kernteamleden bedanken voor hun inzet. Tevens willen wij wederom onze waardering uitspreken naar de Gemeente Tilburg voor de visie dat de Stichting Tilburgse Voedselbank uitvoering geeft aan het armoedebeleid van de gemeente. Naar ons oordeel is dit ook terecht vanwege het ons inziens niet te bestrijden gegeven dat een voedselbank een noodzakelijk goed is.

Bestuur Stichting Tilburgse Voedselbank
Juni 2012
www.tilburgsevoedselbank.nl

▪